

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant st. sekr. sąd. M. R.

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2016 roku w Łodzi

sprawy w powództwa T. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...) (szesnaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć) złotych z odsetkami:

a) ustawowymi od dnia 5 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych;

b) ustawowymi od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 1100 (tysiąc sto) złotych;

c) ustawowymi od dnia 5 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty (...),36 (cztery tysiące trzysta dwadzieścia jeden 36/100) złotych;

d) ustawowymi od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty (...),64 (pięć tysięcy dziewięćdziesiąt siedem 64/100) złotych;

e) ustawowymi od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 580 (pięćset osiemdziesiąt) złotych;

1. oddała powództwo w pozostałej części;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...),44 (dwa tysiące sześćset dwadzieścia dwa 44/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. zwraca powodowi tytułem różnicy pomiędzy kosztami pobranymi a należnymi kwotę 75,56 (siedemdziesiąt pięć 56/100) złotych uiszczoną w dniu 29 października 2014 roku;

4. obciąża- tytułem opłaty od rozszerzonej części powództwa- na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi:

a) powoda kwotą 120,78 (sto dwadzieścia 78/100) złotych, którą ściągnąć w roszczenia zasądzonych w punkcie 1. wyroku;

b) pozwanego kwotą 428,22 (czterysta dwadzieścia osiem 22/100) złotych.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 21 sierpnia 2014 roku T. K., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 5.400 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lutego 2014 roku, kwoty 4.621,36 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 lutego 2014 roku tytułem odszkodowania, na którą składa się kwota 300 zł tytułem skapitalizowanej renty za zwiększone potrzeby, oraz kwota 4.321,36 zł tytułem odszkodowania za utracone korzyści, które powód osiągnąłby w okresie od października do grudnia 2013 roku, gdyby szkody mu nie wyrządzono. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż w dniu (...) roku doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym powód doznał obrażeń ciała. Powód był uczestnikiem wypadku, którego sprawca był ubezpieczony w ramach OC w pozwanym Towarzystwie. W wyniku wypadku powód doznał urazu kręgosłupa szyjnego, a także uszczerbku w zdrowiu psychicznym. Pozwany wypłacił tytułem zadośćuczynienia jedynie kwotę 1500 złotych i kwotę 20 złotych tytułem kosztów związanych z leczeniem, która w ocenie powoda nie wyczerpuje jego roszczeń o zadośćuczynienie i odszkodowanie.

(pozew k. 2- 5 ; pełnomocnictwo- k. 6)

W odpowiedzi na pozew, pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany wskazał, że uznał swoją odpowiedzialność za przedmiotową szkodę co do zasady, jednak w jego ocenie wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego kwoty wyczerpują roszczenia powoda.

(odpowiedź na pozew k. 33-35 ; pełnomocnictwo- k. 36; wypis z KRS- k. 37- 40)

W piśmie wniesionym 23 listopada 2015 roku pełnomocnik powoda zmodyfikował roszczenie poprzez zgłoszenie żądania zapłaty na rzecz powoda dalszych kwot w wysokości: 5600 zł tytułem zadośćuczynienia, 280 zł tytułem skapitalizowanej renty oraz 5097,64 zł tytułem odszkodowania za utracone korzyści, które powód osiągnąłby w okresie od września do grudnia 2013 roku, gdyby mu szkody nie wyrządzono, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 listopada 2015 roku do dnia zapłaty. Odpis pisma o rozszerzeniu powództwa Sąd doręczył pełn. pozwanemu w dniu 24 marca 2016 roku, natomiast odpis tego pisma został uprzednio doręczony pozwanemu w dniu 23 listopada 2015 roku. Pełnomocnik pozwanego, zobowiązany do zajęcia stanowiska w przedmiocie pisma, nie ustosunkował się do rozszerzenia powództwa.

(pismo k. 119-121 ; pkt 2. zarządzenia z 11.03.2016 r o zobowiązaniu do zajęcia stanowiska- k. 131; dowód doręczenia- k. 134, prezentata na piśmie- k. 119)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 września 2013 roku miał miejsce wypadek, w którym poszkodowany został T. K., będący pasażerem uczestniczącego w kolizji samochodu marki A. (...). Sprawcą wypadku był kierujący samochodem osobowym marki P. (...), którego posiadacz w dacie zdarzenia objęty był ubezpieczeniem OC u pozwanego.

(okoliczność bezsporna ; także zeznania powoda T. K. : zapis rozprawy 00:25:06 oraz k. 170)

Bezpośrednio po wypadku powód nie odczuwał żadnych dolegliwości i nie wyraził zgody na przewiezienie do szpitala. Udał się z miejsca zdarzenia do domu. Następnego dnia rano zaczął odczuwać ból szyi oraz zmniejszony zakres ruchomości głowy w związku z czym udał się do Wojewódzkiej (...) w Ł., gdzie po wykonaniu badań diagnostycznych stwierdzono stłuczenie okolicy szyjnej kręgosłupa. Zalecono stosowanie żeli leczniczych, noszenie miękkiego kołnierza ortopedycznego i skierowano powoda do poradni ogólnej. Powód korzystał z kołnierza ortopedycznego przez okres 3 tygodni. Po zdjęciu kołnierza uraz się odnowił, powód otrzymał skierowanie do lekarza specjalisty, który skierował

powoda na zabiegi rehabilitacyjne. Powód odbył dwie serie zabiegów fizjoterapeutycznych i ma skierowanie na trzecią. Wypadek z dnia (...)roku spowodował u powoda pojawienie się snów dotyczących niebezpiecznych sytuacji, lęków przed powtórny wypadkiem podczas jazdy samochodem i bezsenności. Powód udał się do psychologa I. K., która stwierdziła u powoda zespół stresu pourazowego i poddała go terapii, która trwała do końca 2014 roku. Łączny koszt wizyt psychologicznych i sporządzenia opinii psychologicznej wyniósł 580 złotych.

(dokumentacja medyczna k. 8-15, k. 161-163, kopia opinii psychologicznej k. 27-28, zeznania powoda : zapis rozprawy 00:25:06 oraz k. 170 , potwierdzenia dokonania przelewów za wizyty k. 122-125)

Przed wypadkiem, T. K. wykonywał na podstawie umowy o dzieło zawartej w dniu (...)roku z (...) Spółką jawną, czynności polegające na prowadzeniu cyklu specjalistycznych wykładów na kursie dla kandydatów na kierowców. Za wykonanie dzieła otrzymywał wynagrodzenie w wysokości (...)brutto za 1 godzinę szkolenia teoretycznego. Jednocześnie, na podstawie umowy zlecenia zawartej ze Szkołą powód wykonywał czynności polegające na szkoleniu kandydatów na kierowców kat. B prawa jazdy. Za wykonanie zlecenia otrzymywał wynagrodzenie w wysokości (...)brutto za 1 godzinę. Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku. Współpracę z (...) Spółką jawną powód rozpoczął w 2006 roku. W ramach zajęć praktycznych prowadził jazdy w tym w ramach projektów oraz przygotowywał dokumenty celem uzyskania przez szkołę statusu super ośrodka szkolenia kierowców. Przed wypadkiem powód brał także udział przy realizacji projektów unijnych. Stawka za realizację takich projektów była zróżnicowana i wahała się pomiędzy 20 a 70 złotych. Wysokość wynagrodzenia powoda (netto) z tytułu umowy o dzieło za miesiąc lipiec 2013 r. wyniosła 1075,25 zł, za miesiąc sierpień 2013 r. wyniosła 974,05 zł, za miesiąc wrzesień 2013 r. wyniosła 1302,95 zł, za miesiąc grudzień 2013 r. wyniosła 65,90 zł, za październik i grudzień 2013 r. powód nie otrzymał wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia powoda (netto) z tytułu umowy o zlecenie za miesiąc lipiec 2013 r. wyniosła 910 zł, za miesiąc sierpień 2013 r. wyniosła 227 zł, za miesiąc grudzień 2013 r. wyniosła 102 zł, za wrzesień, październik i grudzień 2013 r. powód nie otrzymał wynagrodzenia. Kilka miesięcy poprzedzających wypadek wiązało się z niższym wynagrodzeniem, ponieważ powód w mniejszym wymiarze czasy wykonywał pracę z uwagi na konieczność przygotowania się do obrony pracy doktorskiej. W okresie wakacyjnym jest większa ilość kursantów, zatem od września powód miał pracować w wyższym wymiarze godzin oraz w tym okresie były realizowane projekty unijne, które również powód by realizował. Po wypadku powód próbował kontynuować zajęcia ze swoimi kursantami, jednak odczuwał dyskomfort i złe samopoczucie w samochodzie w związku z przeżyciami po wypadku. Przebieg jazdy nie wyglądał tak jak wcześniej. Kursanci skarżyli się na nerwowe zachowania powoda w pojeździe i prosili o zmianę instruktora. Dwoch kursantów zrezygnowało, przeniosło się do innego instruktora, co wcześniej się nie zdarzało. Ponadto na wykładach- przy modułach dotyczących wypadku i udzielania pomocy- powód za bardzo emocjonalnie podchodził do zajęć, zaś w trakcie jazdy zbyt impulsywnie reagował na błędy kursantów, zbyt często hamował, łapał za kierownicę, krzyczał, robił złośliwe uwagi. Psycholog zasugerowała powodowi, by nie wykonywał pracy instruktora. Praca w szkole nauki jazdy dawała powodowi satysfakcję oraz dodatkowy zarobek. (...) Spółka jawna wyrażała wolę dalszej współpracy gdyby nie wypadek z uwagi na doświadczenie powoda, wykształcenie kierunkowe w tym pedagogiczne, posiadanie także uprawnień zawodowych na pojazdy oraz wysoką zdawalność jego kursantów. Dopiero w 2015 roku, po zakończeniu terapii, powód powrócił do prowadzenia zajęć z kursantami w szkole nauki jazdy. Od marca 2015 roku powód przystąpił do pracy w ramach projektów szkoleniowych.

(kopia umowy o dzieło k. 16, kopia umowy zlecenia k. 17 , zaświadczenie k. 18 , pismo k. 56, zeznania powoda: zapis rozprawy 00:31:54 i 00:37:32 oraz k. 170, zeznania A. W. : zapis rozprawy 00:17:33 i k. 168-169)

Wysokość wynagrodzenia jakie T. K. otrzymywałby bez absencji chorobowej w okresie od września do grudnia 2013 roku wynosiła 2718 zł (netto) miesięcznie. Wysokość utraconych dochodów powoda w miesiącu wrześniu 2013 r. wyniosła 1426 zł (netto), w miesiącu październiku 2013 r. wyniosła 2728 zł (netto), w miesiącu listopadzie 2013 r. wyniosła 2728 zł (netto), w miesiącu grudniu 2013 r. wyniosła 2537 zł (netto). Wartość utraconego wynagrodzenia w okresie wrzesień – grudzień 2013 r. ustalono na podstawie uśrednionej liczby godzin jazdy powoda jako instruktora nauki jazdy w ramach umowy zlecenia (144 godz./miesiąc) i średniej liczby godzin wykładów (10 godz./miesiąc). Przy ustalaniu utraconego wynagrodzenia wzięto również pod uwagę dochód innych zatrudnionych osób.

(zaświadczenia o wynagrodzeniu k. 18, 56 i 126, zeznania A. W. : zapis rozprawy 00:08:38 i 00:17:33 oraz k. 168-169)

W wyniku wypadku z dnia(...)roku u powoda rozwinął się zespół stresu pourazowego. Procentowy uszczerbek na zdrowiu powoda w związku z wypadkiem wyniósł 5%. Powód nie miał potrzeby korzystania z pomocy osób trzecich, nie przyjmował również leków psychiatrycznych. T. K. korzystał z pomocy psychologicznej, koszt wizyty w prywatnym gabinecie wynosi około 100 zł. W okresie od wypadku do końca grudnia 2013 roku upośledzeniu uległa zdolność do prowadzenia zajęć głównie praktycznych, ze względu na znaczne nasilenie objawów lękowych podczas jazdy samochodem. Występujące u powoda objawy (takie jak uporczywe wspomnienia i myśli dotyczące wypadku, unikanie lub lęk występujący w sytuacjach przypominających wypadek) w znacznej mierze uniemożliwiały powodowi prowadzenie zajęć praktyczno- teoretycznych w autoszkole. Powód odzyskał pełną możliwość prowadzenia tych zajęć po zakończeniu terapii psychologicznej. W chwili obecnej brak jest przeciwwskazań do prowadzenia zajęć teoretyczno- praktycznych w autoszkole.

(opinia biegłego z zakresu psychiatrii : k. 75-78 oraz uzupełniająca k. 140)

W wyniku wypadku u powoda wystąpił zespół stresu pourazowego. Powód korzystał z pomocy psychologicznej i terapeutycznej po wypadku, od listopada 2013 roku do grudnia 2014 roku. Po tym czasie objawy ustąpiły. Objawy stresu pourazowego były dość uciążliwe, powodowały utrudnienia a następnie niezdolność do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych w autoszkole od września 2013 do grudnia 2014 roku oraz utrudniały pracę na uczelni, co skutkowało obniżeniem oceny dwuletniej. Z tego względu konieczna była pomoc osób trzecich w osobie psychoterapeuty. Po zakończeniu terapii powód odzyskał równowagę emocjonalną, zaburzenia koncentracji uwagi, lęk i koszmary senne ustąpiły i powód od stycznia 2015 roku na stałe powrócił z dobrym skutkiem do prowadzenia zajęć w autoszkole oraz uzyskał wymaganą ilość punktów do pozytywnej oceny na uczelni. Rokowanie na przyszłość jest pozytywne.

(opinia biegłego z zakresu psychologii : k. 100-103 oraz uzupełniająca k. 14 9)

W wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 3 września 2013 roku powód doznał stłuczenia okolicy szyjnej kręgosłupa. Procentowy uszczerbek na zdrowiu wywołany wypadkiem wynosi 0%. Zakres cierpień psychicznych związanych z przebyłym wypadkiem był przez okres 2- 3 tygodni umiarkowany, a po tym okresie lekki. Powód nie wymagał korzystania z pomocy osób trzecich po wypadku komunikacyjnym. Powód miał zalecony żel T., koszt jednego opakowania wynosił 15 złotych. Powód korzystał także z leków przeciwbólowych bez recepty. Rokowania na przyszłość co do przebytego urazu okolicy szyjnej kręgosłupa są dobre. Zgłaszane okresowo dolegliwości nie mają charakteru zespołu bólowego, korzeniowego, pourazowego.

(opinia biegłego z zakresu neurologii k. 143-145)

W dniu 14 stycznia 2014 roku T. K. zgłosił szkodę do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. i wystąpił o wypłatę zadośćuczynienia w wysokości 18.000 złotych i odszkodowania w wysokości 4321,36 złotych. Decyzją z dnia 5 lutego 2014 roku (...) S. A. w W. przyznał i wypłacił na rzecz powoda kwotę 1520 złotych, na którą składała się kwota 20 zł z tytułu kosztów związanych z leczeniem i kwota 1500 zł z tytułu zadośćuczynienia.

(zgłoszenie szkody k. 24, dowód doręczenia k. 25 ; decyzja o wypłacie k. 26)

Istotą sporu i prowadzonego postępowania dowodowego w niniejszej sprawie była wysokość zadośćuczynienia i odszkodowania z tytułu szkody niemajątkowej doznanej przez powoda w wyniku zdarzenia z dnia 3 września 2013 roku. Przeprowadzenie tej oceny wymagało wiadomości specjalnych, a zatem zasięgnięcia opinii biegłych. Ostatecznie żadna ze stron nie kwestionowała sporządzonych opinii.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo, podlegało uwzględnieniu w części.

Podstawą prawną odpowiedzialności ubezpieczyciela za skutki wypadku jest przyjęcie odpowiedzialności za ubezpieczonego na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zgodnie z art. 822 kc przez umowę odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem, których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający, albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta. Stosownie do art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392), z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę. Natomiast, zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Pozwany nie kwestionował ani podstawy swej odpowiedzialności, ani istnienia obowiązku naprawienia wyrządzonej powodowi szkody na osobie. Kwestię sporną stanowiła natomiast wysokość zadośćuczynienia i odszkodowania ponad wypłaconą kwotę.

Podstawę prawną żądania zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Na pojęcie krzywdy składają się nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu, polegające na znoszeniu cierpień psychicznych (wyrok SN z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00, LEX nr 56027). Inaczej, niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia, pozostawiając jej określenie sądowni. W orzecznictwie wypracowano zasady określania wysokości zadośćuczynień. Wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron. Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40). W oparciu o powyższe należy uznać, że świadczenie wypłacone dotąd powodowi nie zaspokoiło w pełni jego roszczenia o zadośćuczynienie, choć winno ono być niższe, niż żądane przez powoda. Dla ustalenia wysokości adekwatnego zadośćuczynienia, należy wziąć również pod uwagę nie tylko jego konsekwencje w postaci dolegliwości bólowych odczuwanych wskutek doznanego urazu kręgosłupa i związaną z nimi koniecznością podjęcia leczenia, ale również konsekwencje w postaci negatywnych przeżyć i zaburzenie poczucia bezpieczeństwa. Powód w wyniku wypadku doznał stłuczenia okolicy szyjnej kręgosłupa, co powodowało umiarkowany rozmiar cierpień fizycznych w okresie 2- 3 tygodni po wypadku, zaś w późniejszym okresie rozmiar cierpień fizycznych był lekkiego stopnia. Doznany uraz nie spowodował żadnego stałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie fizycznym. Skutki zdarzenia manifestowały się głównie w psychice powoda. I tak, w wyniku wypadku u powoda rozwinął się zespół stresu pourazowego, co skutkowało powstaniem 5% uszczerbku na zdrowiu w sferze psychicznej, a także upośledzeniem zdolności do prowadzenia zajęć głównie praktycznych, ze względu na znaczne nasilenie objawów lękowych podczas jazdy samochodem. Występujące u powoda objawy (koszmary sennie, uporczywe wspomnienia i myśli dotyczące wypadku, unikanie lub lęk występujący w sytuacjach przypominających wypadek) w znacznej mierze uniemożliwiały prowadzenie zajęć praktyczno- teoretycznych w szkole nauki jazdy, gdzie powód był zatrudniony. Dopiero przeprowadzenie terapii psychologicznej skutkowało odzyskaniem pełni możliwości prowadzenia tych zajęć z kursantami nauki jazdy. Obecnie powód nie odczuwa żadnych skutków wypadku, zarówno w sferze fizycznej jak i psychicznej. Przeprowadzone postępowanie wykazało także że powód nie doznał żadnych ograniczeń funkcjonowania w życiu codziennym. Zatem uszczerbek psychiczny miał charakter przemijający. Reasumując, adekwatnym do

krzywdy powoda zadośćuczynieniem jest w ocenie Sądu kwota 8.000 złotych. Przy uwzględnieniu wypłaconego w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienia w kwocie 1.500 zł, na rzecz powoda należało zasądzić dalszą kwotę 6.500 zł.

Powód domagał się także kwoty 580 złotych skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby w postaci poniesionych kosztów leczenia. Roszczenie powoda w tej części należy zakwalifikować jako odszkodowanie dochodzone w oparciu o przepis art. 444 k.c. Przepis ten daje podstawę do żądania odszkodowania obejmującego wszelkie wynikłe koszty z tytułu uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, w szczególności zwrot wszelkich wydatków poniesionych przez poszkodowanego zarówno w związku z samym leczeniem i rehabilitacją, jak i koszty opieki niezbędnej w czasie procesu leczenia. Powód poniósł koszty wizyt u psychologa I. K., w tym kosztów terapii psychologicznej, która miała na celu zniwelowanie powstałego wskutek wypadku u powoda zespół stresu pourazowego. Całkowity koszt wizyt wyniósł 580 złotych. Wizyty były uzasadnione w świetle opinii biegłej psychiatrii, zaś koszt kilku wizyt we wskazanej wyżej wysokości, w świetle opinii psychiatrii, który wskazał cenę jednej wizyty na około 100 zł, był uzasadniony.

Co do żądania z tytułu utraconych korzyści w kwocie 9419 złotych podkreślić należy, iż zakres obowiązku odszkodowawczego sformułowany w art. 361 § 2 k.c., stanowi, że naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Utracone korzyści (*lucrum cessans*) obejmują tę część majątku poszkodowanego, o którą się jego aktywa nie powiększyły lub pasywa nie zmniejszyły, a skutek ten nastąpiłby, gdyby nie owe zdarzenie sprawcze, za które odpowiedzialność została przypisana oznaczonemu podmiotowi (np. utrata zarobków, utrata spodziewanego zysku z zamierzonych transakcji handlowych, utrata korzyści z władania rzeczą). W ocenie Sądu powód wykazał, iż utracone przez niego zarobki pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 3 września 2013 roku i są konsekwencją jego późniejszego stanu zdrowia, a także udowodnił ich wysokość. Szkodą w zakresie utraconych zarobków jest różnica między zarobkami jakie powód osiągnąłby, gdyby skutek wypadku mógł nadal wykonywać obowiązki wynikające z umów zlecenia i o dzieło, a dochodami jakie rzeczywiście by uzyskał. Przy czym mając na uwadze hipotetyczny charakter zarobków podkreślić należy, iż muszą one być jednak prawdopodobne do osiągnięcia. Powód wykonywał obowiązki z tego tytułu jedynie do września 2013 roku, zaś w późniejszym okresie, wskutek wypadku, jego stan psychiczny nie pozwolił mu na dalsze kontynuowanie pracy jako instruktor nauki jazdy. W ocenie Sądu powód przedkładając zarówno zaświadczenie o wysokości osiąganego wynagrodzenia w 2013 roku, jak i zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia utraconego, a także zgłaszając wniosek o przesłuchanie świadka oraz powoda, w należyty sposób udokumentował wysokość dochodów jakie mógłby osiągnąć w okresie od września do grudnia 2013 roku, kiedy to urazy pozostające w sferze psychiki powoda uniemożliwiały mu wykonywanie zleconych czynności. Powód wykazał bowiem okoliczność, że zespół stresu pourazowego będący następstwem wypadku z dnia 3 września 2013 roku spowodował zaprzestanie prowadzenia przez powoda kursów nauki jazdy, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych. Uniemożliwił mu przy tym prowadzenie projektów unijnych, co przełożyło się na utratę dochodów z tego tytułu, doznał więc szkody obejmującej utracony zysk. W tym okresie powód otrzymał jedynie 1470,85 zł, wobec kwoty 10.912 zł, które mógłby osiągnąć gdyby zdarzenie wyrządzające szkodę nie nastąpiło. Przy czym wysokość możliwego do uzyskania wynagrodzenia wynika wprost ze sporządzonego przez (...) j. zestawienia, z którego wynika wysokość wynagrodzenia jakie powód osiągnąłby bez absencji wywołanej wypadkiem (k. 126 odw: okres wrzesień- grudzień 2013 roku, tabela na dole, rubryka (...)). Wysokość należnego powodowi wynagrodzenia za poszczególne miesiące pracy w 2013 roku w okresie od września do grudnia wynosiłaby za każdy miesiąc 2728 złotych. Różnica pomiędzy tymi kwotami wynosiła 9419 złotych. W zakres świadczenia należnego powodowi z tytułu utraconych zarobków wchodziła nie tylko stawka określona w wspomnianych wyżej umowach zawartych z (...) Spółką jawną, ale także określona stawka za realizację projektów unijnych, która wahała się pomiędzy 20 a 70 złotych.

Rozstrzygnięcie o odsetkach z tytułu opóźnienia w wypłacie należnego powodowi roszczenia zapadło na podstawie art. 817 § 1 i 481 § 1 k.c. Zakład ubezpieczeń ma obowiązek zlikwidować szkodę w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku, chyba że w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe. W imieniu powoda, w dniu 14 stycznia 2014 roku wystąpiono o wypłatę zadośćuczynienia w wysokości 18.000 złotych i odszkodowania

za utracone zarobki w wysokości 4321,36 złotych. Decyzją z dnia 5 lutego 2014 roku pozwany przyznał na rzecz powoda część zadośćuczynienia oraz odszkodowanie w kwocie 20 zł (ale z z innego tytułu- kosztów leczenia). Zatem żądanie powoda zasądzenia odsetek od następnego dnia po dacie wydania decyzji odmawiającej uwzględnienia roszczenia w pozostałym zakresie, to jest od 5 lutego 2014 roku, Sąd uznał za uzasadnione w zakresie kwoty 5400 zł zadośćuczynienia i 4321,36 zł odszkodowania, gdyż co do tych kwot pozwany był w opóźnieniu już w dacie wydania decyzji, skoro powód zgłosił mu oba te żądania kwotowo. Natomiast odsetki od kwoty 1100 zadośćuczynienia i kwoty 5097,64 zł odszkodowania z tytułu utraconych zarobków należne są powodowi dopiero od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, to jest od dnia następnego od doręczenia pozwanemu odpisu pisma o rozszerzeniu powództwa, albowiem wcześniej powód z żądaniem zapłaty powyższej kwoty do strony pozwanej się nie zwracał. Dotyczy to także roszczenie o zasądzenie kwoty 580 zł odszkodowania z tytułu kosztów leczenia, bowiem skonkretyzowanie tej kwoty (w tym sensie, że dotyczy kosztów wizyt u psychologa) nastąpiło dopiero w piśmie zawierającym rozszerzenie powództwa. W tym miejscu należy wyjaśnić, że w ocenie Sądu skuteczne rozszerzenie powództwa następuje w związku z doręczeniem odpisu pisma pozwanemu przez Sąd, a nie na zasadzie doręczenia bezpośredniego, gdyż choć jest to pismo w toku, to jednak należy do niego stosować przepisy o pozwie, a zatem jego doręczenie jest dokonywane przez Sąd. I tak w niniejszej sprawie Sąd postąpił. Natomiast złożenie odpisu pisma o rozszerzeniu w dniu 23 listopada 2015 roku w jednostce pozwanego (k. 119) należało potraktować jako zgłoszenie żądania z wezwaniem do zapłaty, co dało podstawę do liczenia odsetek od dnia następnego po dniu złożenia tego pisma w placówce pozwanego.

Z uwagi na wejście w życie od 1 stycznia 2016 roku zmiany w przepisach kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i wyodrębnienie odsetek ustawowych za opóźnienie, skoro powód domagał się odsetek w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez pozwanego (a więc w związku z opóźnieniem), w wyroku zaznaczono, że począwszy od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Powództwo dalej idące jako nieznajdujące oparcia w zebranych materiale dowodowym, należało oddalić.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd.1 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Powód żądał kwoty 20.999 zł. Zasądzona na jego rzecz kwota 16.499 zł, co stanowi ok. 78% dochodzonego roszczenia. Łączne koszty procesu poniesione przez strony wyniosły 6460,44 zł. Na koszty procesu w kwocie (...),44 poniesione przez powoda, złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 502 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, kwota 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, a także kwota 1124,44 zł zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych. Natomiast koszty procesu poniesione przez pozwanego obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, oraz opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Zasądzona od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwota 2622,44 zł uwzględnia procent w jakim powód wygrał sprawę.

Zwrotu kwoty 75,56 złotych na rzecz powoda Sąd dokonał na podstawie art. 84 ust 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.623 j.t.).

Stosownie do przepisu art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jeżeli przepisy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi dokonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wyklada tymczasowo Skarb Państwa. W orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując przepisy art. 113 tej ustawy. W toku procesu Skarb Państwa poniósł tymczasowo koszty stanowiące część opłaty sądowej od rozszerzonej części powództwa w kwocie 549 złotych. Sąd obciążył nimi strony stosownie do wskazanego wyżej wyniku postępowania.